

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica šte. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIV.

Celovec, 2. marca 1915.

Št. 18.

Pastirski list kneza in škofa Adama.

Prezvzišeni knez in škof dr. Adam
Heffer je izdal pastirski list, ki obravnava
tema, kakor v svoji nastopni pridigi. Seve-
da je v pastirskem listu še veliko drugih
misli, med drugimi n. pr. tale odstavek:

»Resnično, narodi so se združili zoper
nas, da bi nas uničili. Kljub temu pa smo
dozdaj častno zdržali zoper veliko premoč,
ker nam je Gospod pomagal — in on bo še
nadalje pomagal. Zaupanje na Boga nas
utrudi in usposobi, da moremo tudi neugod-
na poročila prenašati. Zaupanje na Boga
bo našim narodom ohranilo tisto edinost,
ki se je začetkom vojske tako krasno poka-
zala. »Kraljestvo, ki je v sebi razdvojeno,
bo pokončano« (Luk. 11, 17.), pravi Kristus.
Edinost pa daje moč. Torej proč v teh tež-
kih časih z vsem, kar razdvaja. Proč z vsem
stanovskim in strankarskim preprirom, proč
z vsemi sebičnimi in malenkostnimi občut-
ki. Biti moramo eno ljudstvo bratov, ki se
v nobeni težavi in nevarnosti ne ločijo. Tu
je moja škofovska dolžnost, opozoriti na ne-
ko nikakor ne veselo prikazen, ki se je poja-
vila začetkom vojske. Tedaj so se pojavile
po naših in tujih časniki govornice o kru-
tosti in pregreških katoliških duhovnikov
in menihov v Belgiji in drugod. Ker so bile
hujskarije povsod enake, se je jasno spo-
znalo, da so na delu one skrivne sile, ki
imajo po svojem mojstru in učitelju Fran-
cozu Voltairju namen, uničiti sveto katoli-
ško Cerkev. Namenoma in brez strahu so
skušali v tem velikem času, ko jim verska
probuja ljudstva ni bila po volji, sveto ka-
toliško Cerkev in njene služabnike izposta-
viti zaničevanju. Toda laž je imela kratke
noge. Nemški poveljujoči generali so s svo-
jimi odločnimi izjavami onemogočili obre-
kovanje in tudi luteranski ministrski pred-
sednik ogrski, grof Tisza, je govoril moško
besedo, s katero je branil katoliško duhov-
ščino pred obrekovalci. Bridko me je bolelo,
ko sem zvedel, da so bili v času splošne raz-
draženosti začetkom vojske zaprti nekateri
koroški duhovniki in so bili obdolženi ne-
patriotičnega obnašanja. Najbolj divje go-
vornice so se tedaj širile. Tem bolj pa sem se
razveselil poročila, da so vsi ti duhovniki
bili oproščeni, ker se je pri preiskavi izka-
zala njihova popolna nedolžnost. Ker so to-
liko hudega pretrpeli, jim bomo gotovo v
krščanski ljubezni izkazovali svoje sočutje.

Pri tej priložnosti bi vse vernike svoje
škofije prosil: bodite pravični — kakor ste
to že večkrat pokazali — vedno tudi proti
duhovskemu stanu in ne pripisujte pre-
greške enega duhovnika celemu stanu ali
pa katoliški Cerkvi. Ako se kateri duhovnik
pregreši, kakor n. pr. lotrinjski duhovnik,
ki je v pretiranem nacionalizmu, tej spaki
prave ljubezni do naroda in domovine, ob
izbruhu vojske zbežal k Francozom, potem
naj verniki mirno prepuste kazen za pre-
grešek sodnji, strogi obsodbi škofov in ne-
zmotljivi sodbi Božji. Pregreški se najdejo
v vseh stanovih, tudi med uradniki, učitelji,
delavci in kmeti. Pa bila bi vnebovpijoča
krivica, ako bi za pregreške posameznika
delali odgovoren celi stan.

Posebno v teh težkih časih se moramo
vsega ogibati, kar povzroča needinost, in
vse zapostaviti, kar loči; le eno misel mo-
ramo gojiti, namreč da moramo biti edini

bratje, da bomo mogli tako vzdržati v strašni vojski, dotlej da nam Bog podeli zmago, kakor upamo.«

Zapora žita in moke.

Naši sovražniki hočejo nad našo državo in Nemčijo zmagati s pomočjo — lakote, ki da naj bi nastala v Avstro-Ogrski in Nemčiji. Toda zavezni vladi ste storili primerne korake, da bomo imeli hrane do prihodnje žetve. Avstrijski in ogrski ministri so imeli v Budimpešti skupno posvetovanje. Toda ta posvetovanja niso bila uspešna, ker Madžari niso privolili v to, da bi Ogrska odstopila gotovo množino žita in rži Avstriji. Z Ogrskega dobimo le nekaj turščice (sirka). Zato je naša vlada segla po domačih zalogah. Pod zapor je dala žito in moko, ki se nahaja v tostranski državni polovici. Ta zapora določa, da nihče ne sme prodajati moke in žita, ne krmiti ga in niti posojati ga razven v merah in slučajih, ki jih je določila vlada; vsak mora hraniti žito in moko, da o njeni uporabi odloči vlada.

Vladna določila, ki so zaenkrat stopila v veljavo 4. februarja, so sledeča:

Kaj je pod zaporo?

Pšenica, rž, ječmen, oves in koruza ali sirk, kakor pravimo na Koroškem ter vse vrste mlinskih izdelkov (moka, zдроб in ješprenj). Otrobi so izvzeti.

Popisovanje žita in moke.

Vlada je odredila tudi, da se mora vse žito in vsa moka, ki je v Avstriji, od hiše do hiše popisati od 28. februarja do 5. marca. Tiste družine pa, ki imajo manj kot 20 kg moke ali žita vseh vrst, morajo samo naznaniti, da 28. februarja nimajo ali niso imeli več kakor 20 kg.

Koliko žita ali moke se sme uporabiti?

Uradno določilo pravi, da se sme tako dolgo, dokler se ne ukrene drugače, za eno osebo porabiti na mesec samo 7-20 kg moke ali 9 kg žita. Na dan pride torej na osebo 24 dekagramov moke (skoro $\frac{1}{4}$ kg) ali 30 dekagramov žita. (1 kilogram = 100 dekagramov.) Toliko torej sme porabiti vsak posestnik moke in žita za prehrano svoje družine ter za hrano svojih poslov in delavcev, ki jih potrebuje pri obdelovanju svojega posestva. Peki smejo peči le toliko kruha, kolikor ga neobhodno rabijo za svoje odjemalce v domačem okolišu. Posestniki kmetij smejo žito uporabljati za seme in ga v isti namen oddati tudi drugim posestnikom; toda za ta slučaj morajo imeti posebno potrdilo. Konjem se sme odslej na dan pokladati samo 3 kg ovsa. Mlinarji smejo še nadalje mleti žito kakor dosedaj. Vlada priporoča, da se z moko in žitom skrajno varčuje.

Kazen za prestop.

Kdor bi se ne ravnal po teh vladnih odredbah, bi zapadel strogi kazni. Kazen se odmeri od enega tedna do šestih mesecev zapora ali na denarno globo do 2000 K. Kdor pa ima v zalogi žita ali moke za več kot 500 K in isto protipostavno uporablja, lahko zapade kazni, ki obsega en mesec do enega leta zapora ali do 20.000 K denarne globe.

Kaj bo potem z žitom in moko?

Žito in moka, ki sta v enem kraju odvisna, se bosta uporabila za družine in občine, ki ju nimajo. Oddaja in razlastitev žita in moke pa se bo še uradno določila. Plačevalo se bo natanko po cenah, ki jih določi vlada.

Naloga vlade je pa, da se bodo ljudstvu povsod tozadevne odredbe razglasile v jeziku, ki ga ljudstvo razume, da ne bo kdo trpel škode brez lastne krivde. Pri nas je to že treba povdarjati, ker nikakor ne gre, da bi brez potrebe trpelo ljudstvo, ki radevolje nosi vsa težka bremena sedanjega časa.

Z bojišč.

Uradno poročilo.

Dunaj, 25. februarja (Kor.) Uradno se razglasa: 25. februarja opoldne.

Na Ruskem Poljskem nikakršnih izprememb.

Na zapadnogališki fronti nam je naskok neke bojne skupine, ki je vzhodno od Grybowega iztrgala Rusom več oporišč, prinesel 560 ujetnikov in šest strojnih pušk.

V Karpatih je zopet začelo močno snežiti, kar vpliva na bojno delovanje. Splošni položaj se ni izpremenil.

Napad naših čet v bojih južno od Dnjestra napreduje uspešno. V bojih 21. in 22. t. m. je bilo ujetih deset častnikov in 3338 mož.

V Bukovini vlada mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nemško poročilo.

Berolin, 25. februarja. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 25. februarja.

Vzhodno bojišče. — Boji ob Njemnu, Bobru in Narwi še trajajo.

Na trdnjavski način utrjeno mesto Praszysz so vzhodnopruske rezervne čete po trdnjavskem boju zavzele z naskokom. Nad 10.000 ujetnikov, nad 20 topov, velika zaloga strojnih pušk in jako veliko materiala je padlo v naše roke.

V drugih bojih severno od Visle smo v zadnjih dneh zajeli 5000 ujetnikov.

Na Poljskem južno od Visle so Rusi z naskokom, izvršenim s petkratno premočjo, zavzeli predutrdbo Mogily, jugozapadno od Bolimowega.

Drugače nič bistvenega.

Značilno je, da je pri Avgustovem ujeti poveljnik ruske 57. rezervne divizije vprašal nekega častnika, ali je res, da kmalu pade po Nemcih oblegani Antwerpen. Ko se mu je nato pojasnil položaj na zapadu, ni hotel verjeti, da nemška zapadna armada stoji na francoskih tleh.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zopet angleška transportna ladja potopljena.

Berolin, 26. februarja. (Kor.) Glasom »Lokalanzeigerja« poroča milanski »Corriere della Sera« iz Londona: Po telegramu, došlem iz Eastburne Lloyd, se je dne 24. februarja ob štirih popoldne nekaj morskih milj oddaljeno od Eastburne potopil parnik s 1800 možmi.

Boj za Dardanele.

Rusi hočejo uresničiti svoje stare sanje, zasesti Carigrad in pognati Turke iz Evrope na azijska tla. Dohod do Carigrada pač čuvajo turške utrdbе v Bosporu od Črnega morja in v Dardanelah od Egejskega morja. Sazanov, ruski zunanji minister, je proglasil to v dumi. To pa je seveda moralo vznemiriti Romunijo, Bolgarijo in najbrž tudi Italijo. Če bi bili Rusi gospodarji Carigrada in Dardanel, bi bili Romunija in Bolgarija okovani v verige, ker Rusija, v posesti celega Črnega morja in Dardanel, bi pomenila vso drugo moč nego je Turčija. Pa tudi v Sredozemskem morju bi se morda marsikaj izpremenilo, kar bi zlasti Italiji ne bilo posebno povolji.

Rusi bi bili že radi po suhem šli nad Carigrad čez bolgarsko ozemlje, a je to prošnjo bolgarska vlada odklonila, ker bi sicer kršila nevtraliteto in to celo v svojo veliko škodo in nevarnost. Zato so se zavezniki odločili, da z bojnimi ladjami izsilijo vhod v Dardanele ter so začele angleške in francoske bojne ladje obstreljevati zunanje utrdbе na obeh straneh vhoda v Dardanele Elles-Bur in Kum-Kalesi. To bo pa zelo trd oreh in ni verjetno, da bi se načrt posrečil, tudi če užugajo prve utrdbе. V ozkih Dardanelah bi bile angleške in francoske ladje izpostavljene iz bližine topovom v številnih utrdbah, kjer imajo Turki gotovo vsako dištanco izmerjeno; grozijo pa ladjam tudi mine, ki so položene tudi tako globoko, da branijo vhod tudi podmorskim čolnom, s katerim bodo morda izkušali Francozi in Angleži operirati, ker so manj izpostavljeni ognju iz topov kakor velike ladje. Prvo obstreljevanje utrdb je bilo po turškem poročilu brezuspešno.

Napad na Dardanele naj izvršijo podmorski čolni?

Iz Carigrada poročajo: Turški vojaški krogi sodijo, da je bombardement

dardanelskih utrdb le manever francosko-angleškega brodograja, za katerim se skriva drug načrt. Dejstvo je, da imajo Francozi in Angleži zbrane pred Dardanelami številne podmorske čolne, ki naj udarijo skozi Dardanele, ko bodo trdnjave in obrežne baterije zaposlene z obrambo proti bombardementu.

Turške vojne ladje kot napadalke pred Dardanelami.

Carigrad. (Kor. urad.) Agence »Mili« konstatira, da so Angleži oba turška dreadnoughta »Rešadije« in »Osmanje«, ki so ju, ko sta bila baš v angleških ladjedelnih gotova, konfiscirali, prekrstili na imeni »Agincourt« in »Erin«. Oba dreadnoughta se nahajata sedaj pri angleško-francoskem brodograju, ki napada Dardanele ter sta se tudi udeležila bombardementa dne 19. februarja.

Obstreljevanje Dardanel zahtevali Rusi.

Berolin, 4. februarja. »Lokalanzeiger« poroča iz Aten: Poučeni krogi sodijo, da so napadi Dardanele zato, ker hočejo izsiliti prevoz. Obstreljevanje se je zopet pričelo. Rusija zahteva, da se morajo Dardanele otvoriti, da more pomnožiti svoje vojne zaloge. Ruske tvornice orožja ne morejo izpolnjevati svojih obveznosti, ker jim je odrezan dovoz potrebnih strojnih delov.

BLOKADA ANGLEŠKE.

Kako se nameravajo Angleži braniti pred nemškimi podmorskimi čolni.

Angleški listi razpravljajo obširno, kakšne posledice da bo imela blokada Angleške po nemških podmorskih čolnih proti angleškim trgovskim in transportnim ladjam. Angleži so glede uspehov nemške akcije veliki optimisti — oni kratkoma ne verjamejo, da bi jih mogli Nemci na morju občutno oškodovati. (To mnenje bodo morali pač nekoliko popraviti — saj je dospela v par dneh že druga vest o uničenju angleških transportnih ladij!). Angleži pravijo: naše trgovsko brodograje šteje nad 8500 parnikov s skupnim prostorom 17 milijonov ton ter nad 760 velikih jadrnic, ki imajo prostora za približno 600.000 ton. K temu ogromnemu brodograju treba prišteti še nebroj nevtralnih ladij, ki bodo slej kakor prej prihajale v angleška pristanišča. Ako bi nemški podmorski čolni uničili vsak dan dve angleški trgovski ladji, bi izgubilo angleško brodograje do konca leta okrog 600 ladij, to je prevažati bi moglo za približno 200.000 ton blaga manj, kakor pa sicer. Taka izguba pa bi bila razmeroma tako majhna, da bi preskrbe Anglije z živili in vojnim materialom prav nič ne ogrožala. (Angleži računajo prav slabo, ker vpoštevajo le posredni učinek nemške podmorske akcije, nočejo pa videti posrednih posledic te akcije. Nemški podmorski čolni in mine seveda ne bodo uničili angleškega brodograja, toda opasnost plovitbe v ogroženem brodograju bo vplivala, kakor je razvidno iz vesti, ki jih zlasti pridno zbirajo berolinski listi, sčasoma na vse angleške pomorske prometne zveze.) Navzlic temu optimističnemu presojevanju položaja pa se pripravljajo Angleži na veliko obrambno akcijo. Na razpolago so jim tri sredstva. Glavno je to, da spremljajo trgovsko ladjo torpedovke. Te krožijo v veliki oddaljenosti od trgovskih ladij in primorajo tako sovražne čolne, da se predčasno potopijo in plavajo pod vodo, ker bi jih sicer izdal daleč slišni ropot njihovih bencinovitih motorjev. Plovba pod vodo pa je težavnejša in mnogo počasnejša in ker morajo podmorski čolni, ako se hočejo spraviti v ugodno pozicijo, da izstrelijo svoj torpedo, plavati tako tik pod gladino, da gleda periskop iz vode, jih torpedovka lahko zapazi in napade.

Bližina torpedovk prisili torej podmorske čolne, da plavajo globoko pod vodo — v tem slučaju pa so nesposobni za napad, ker ne morejo rabiti periskopa. Druga obrambna metoda je povsem angleškega izvora. Že pred nekaj tedni so poročali iz Berolina, da maskirajo Angleži stare trgovske ladje kot vojne ladje. Napravijo tako rekoč plavajočo kuliso, ki nudi gledalcu podobo prave križarke. Te »križarke silhete« pa imajo še drugo lastnost, »torpedno imuniteto«, to se pravi, torpedo, ki jih zade, jih ne razstreli. Kot tovor vozijo te »silhete« hidravlični cement v malih vrečah,

ki prepreči (ker se v trenutku, ko pride z vodo v dotiko, strdi) vsak uničujoči učinek sovražnega torpednega strela. Gotovo so take ladje sposobne biti trgovskim ladjam dobra obrana.

Tretje sredstvo so hidroplani, ki krožijo v okolici trgovskih ladij ter služijo ali kot avizo za torpedovke ali pa, če so opremljeni z velikimi bombami, tudi sami napadejo sovražni podmorski čoln, po priliki tako, kakor se morska tica zažene na ribo.

Gotovo je, da nudijo te metode proti podmorskim čolnom dobro obrambo. Toda drugo vprašanje je, je li ta obramba tudi zadostna. Število torpedovk, hidroplanov in maskiranih betonskih ladij je v razmerju z ogromnim angleškim trgovskim brodom, ki potrebuje zaščite, jako skromno. In Angleži ne računajo, da so se tudi Nemci pripravili na svojo akcijo morda s popolno novimi sredstvi. Zato pač ni upravičen oni zaničljivi posmeh, s katerim spremljajo angleški listi najnovejši razvoj angleško-nemškega boja na morju.

Potopljeni parniki.

London. (Kor.) Reuterjeva pisarna javlja iz Ramsgate: Ribiški čoln »Gracia« je izkrca 14 mož posadke parnika »Oklay«, ki je bil včeraj popoldne južnovzhodno od Rye torpediniran. Prvi inženir je izpovedal, da je videl periskop nekega podvodnega čolna. »Oklay« se je pogreznil zjutraj na višini Folkestone.

Washington. (Poročilo Reuterjeve pisarne.) Amerikanski parnik »Carib« je naletel pred nemškim obrežjem na mino in se je potopil. Imel je na krovu 4600 bal bombaža.

Pariz. (Kor.) »Temps« javlja: Iskalec min »Marie« je naletel v soboto v vzhodnem pristanišču Dünkirchna na gonečo mino in se je potopil takoj. Štirje možje posadke so utonili; več jih je bilo težko ranjenih, med temi tudi kapitan.

Kolin. (Kor.) »Kölnische Zeitung« poroča iz Berolina: Sporočilo, ki je je včeraj popoldne izročilo veleposlaništvo Zedinjenih držav, je bilo danes predmet podrobnega preučavanja po udeleženi državni oblasti. Sporočilo vsebuje baje predloge, o katerih vsebini ni znano ničesar. Zdi se, da gre namen ameriškimi predlogov za tem, da bi se ugodile poti za sporazum glede težav, ki se pojavljajo v pomorski vojni proti Angliji.

Dnevne novice in dopisi.

Glede volitev v razišči rudarske zavarovalnice za nezgode posnemamo iz dotične odredbe, da je Koroška priklopljena — Predarlski in Tirolski.

Ovsen kruh. Na Koroškem že dalje časa v nekaterih krajih jedó kruh, ki mu je primestna ovsena moka. Kruh zeló hvalijo. Ljubljanski listi so poročali, da so tudi na Kranjskem v Majdičevem valčnem mlinu v Kranju začeli mleti velike množine ovs.

O pokojnem dr. Janku Sernecu pišejo z vojaške strani graški »Tagespošti«: »Tako v bojih na bosanskih, kakor tudi brez izjeme v vseh bojih na srbskih tleh, je dr. Janko Sernec odlično opravljal svojo službo ne samo napram bolnikom in ranjenecem našega bataljona in naših čet, marveč kot človek z izrazito plemenitim značajem tudi napram ranjencem našega sovražnika. Dasi ni bil dober pešec, je med vojno samo enkrat ali dvakrat zasedel konja, a še takrat samo za nekaj trenutkov. Prošnje svojih tovarišev, naj na posebno težavnih potih vendar zasede svojega konja, je vedno z zahvalo odklonil poudarjajoč, da se kot zdravnik čuti vezanega, da se podvrže enakim strapacem in nadlogam, kakor moštvo. V vseh bojih je redno stal sredi sovražnega šrapnelskega in granatskega ognja, da bi takoj lahko nudil, ne oziraje se na neprestano mu grozečo nevarnost, ranjencem prvo pomoč. Neumorno, z občudovanja vredno hladnokrvnostjo, skrbnostjo in vestnostjo je ta junaški zdravnik, ki je vzbujal s svojo markantno postavo splošno pozornost, izpolnjeval svojo dolžnost. Kako je bodril s solznimi očmi bolnike, zlasti pa težko ranjene k pogumu in vztrajnosti, to ostane njegovim tovarišem, ki smo ga preživeli, v neizbrisnem spominu. V zadnjih bojih, ko se je vedno bolj izražala številna nadmoč

srbske armade, je prosil naš prav tako junaški, kakor tudi plemeniti bataljonski poveljnik major Kosanyi vrlega doktorja, ki je, dasi izmučen, vendarle korakal zaeno z rojno črto, naj se zakloni v varno zavetišče. Dr. Sernec tega ni storil, dasi je nekaj ur kasneje sovražna krogla zadela celo njegovega konja. Prav v trenutku, ko je obvezoval svojega ranjenega tovariša, so ga ujeli Srbi. V ujetništvu je deloval požrtvovalno, kakor je samo on znal, v srbski epidemijski bolnici v Čačku, dokler ni pred kratkim sam padel kot žrtev kolere (legarja). Železna zavest dolžnosti in navdušena požrtvovalnost ste bili najodličnejši lastnosti tega junaka, katerega ohranijo preživeči tovariši vedno v častnem spominu«.

Ruski ujetniki. V c. kr. bolnišnico št. 1 v Celovcu so dne 24. svečana prepeljali s kolodvora dva obolela podčastnika 133. ruskega pešpolka, ki se nahajata v našem ujetništvu, in dne 25. svečana osem obolelih Rusov.

Čas za obiske v rez. bolnišnici št. 1 v Celovcu je določen vsak dan od enih do štirih, tudi ob nedeljah in praznikih. Ob drugih urah je treba zato imeti še posebnega dovoljenja.

Iz bolnišnice. Od začetka mobilizacije do 24. svečana je bilo v celovških rezervnih bolnišnicah ranjenih in bolnih vojakov od drugih krdel (z bojišč) in lastnih čet celovške garnizije itd. v oskrbi 15.903.

Uboj. V Trbovljah so se tamošnji rudarji dne 22. svečana po izplačevanju med sabo stekli v gostilni Pintarič in ubili enega tovariša. Ubijalec je že zaprt. Alkoholna prepoved bi bila za tak kraj nujno potrebna.

Slovenski skladatelj Emil Adamič je po letalni pošti sporočil iz obleganega Przemysla, da je zdrav. Pravi, da se posadka drži hrabro in se junaško in zmagovito bori pri izpadih iz trdnjave.

Konec šol v maju? Praška »Bohemia« poroča: Z ozirom na izredne razmere, ki so nastale vsled vojne, ter z ozirom na higijenične razmere, uvažuje učna uprava na Dunaju, če bi ne kazalo, letos vse javne šole že koncem maja zapreti. Odločena stvar še ni, ker čaka učna uprava na mnenje pristojnih korporacij in uradov, a sodi se, da se bodo te izrekle za to, da se koncem maja zaključijo vse šole.

»Slovenski Gospodar« izhaja sedaj v 20.000 izvodih. Najlepše izpričevalo za visoko kulturno stopinjo spodnještajerskega slovenskega ljudstva. Pri nas pa v nekaterih krajih vsak drugi ali tretji pravi, da ne zna slovensko brati. Tudi v tem oziru, upamo, bo vojna mnogo izpremenila in nam prinesla boljših časov, kakor nam poročajo naši junaki z bojišč.

G. Terseglav, »Slovenčev« urednik, je pisal svojemu prijatelju gosp. profesorju v Mariboru dr. A. Medvedu tole pismo: Dragi

g. prijatelj! Živ, zdrav, vesel. Prenočil že 600 m visoko, v silnem mrazu in v vedni smrtni nevarnosti. Bog in Marija me varujeta. Za to se imam zahvaliti molitvam svoje družine in prijateljev. Semper mementote mei in precibus vestris! (Zmiraj se spominjajte mene v svojih molitvah!) Povejte doma, da Marija svojih ne zapusti. Pogrešam le perila, snage in slovenskega berila. Jesti imam zadosti — da bi se našim doma tako dobro godilo! Cigar bi pa pokadil na dan 100, tako je včasih dolgčas v naših hostnih luknjah. Strašna muka so usne gnide! Vsak dan bi se preoblekel, če bi imel perila. Kaj ruska granata — uš! Od uši včasih ne spim, med pokanjem granat pa sem že velikokrat spal. Pozdravite vse prijatelje, zlasti pa g. stolnega župnika! Ves Vaš Terseglav.

Obdelovanje polj — šolska mladina in črnovojniki. Ministarstvo je odredilo, da se morajo vsa polja spomladi obdelati. Odgovorne za obdelovanja polja so občine, katerih dolžnost je, ukreniti vse potrebno, da ne bo ostal noben košček polja neobdelan. Da je za sedanji čas obdelovanje polja prevažna zadeva, je jasno. Po nekaterih krajih, kjer je dovolj žensk in so manjše kmetije, bodo morda tudi z lahkoto oskrbeli vigredno setev, zlasti še, ker je poljedelsko ministarstvo v sporazumu z naučnim ministarstvom odredilo, da se lahko zaprejo šole, kjer bi nujno potrebovali otroke za delo; skleniti pa mora to krajni šolski svet in potrditi morata ta sklep okrajni in deželni šolski svet. V nujni sili se lahko krajni šolski svet obrne brzojavno na poljedelsko ministarstvo in se izogne nižjima dvema inštanca. Kdor pozna razmere na kmetih, ve, da so kmečki otroci za poljska dela mnogo bolj rabljivi kakor n. pr. vojni ujetniki, ki našega obdelovanja polj ne bodo razumeli. Kdor pa bo hotel, bo dobil lahko tudi ujetnike za delo, po 30 skupaj. Za delo ne bo treba nič plačati, pač pa nekaj za nadzorstvo. Toda povsod to delo ne bo šlo tako lahko izpod rok, zlasti na Koroškem ne. Gotovo je v interesu vlade, da izve, kakšnega mišljenja da je glede oskrbovanja polj naše ljudstvo. Zato objavljamo tozadeven dopis nekega črnovojnika, ki piše med drugim: Mnogo kmetov nas je po bolnišnicah, kjer strežemo bolnikom in opravljamo druga lahka dela. Delo ni težavno in nam sploh gre dobro. A tare nas skrb, kaj bo doma z našimi družinami in posestvi, ko so bile po zadnjem črnovojnem izboranju odvzete zadnje delavne moči. Pride spomlad, čas setve, pa ni doma razen žen, otrok in starčkov nikogar, in naša polja, ki so nas dosedaj skromno živila, bodo ležala neobdelana, in bomo v nekaterih krajih to bridko občutili, ker so bila zadnja leta skrajno slaba in nimamo nič žita naprej pridelanega. Jaz sem imel zadnji dve leti tako slabo letino, da nisem pridelal tega, kar sem vsejal in sem moral ves živež kupiti. In takih je pri nas prav mnogo. Če letos polja ne bo mogoče obdelati, nam preti neizogibna lakota. Da bi se pa moglo polje obdelati, ne vem druge pomoči za nas male kmete, kakor da bi nas pustili vsaj en teden ali dva domov; to bi bilo pač lahko mogoče pri nas, ki ne nosimo pušk, ampak opravljamo lahka dela, ki bi jih opravljal lahko vsak otrok in vsaka ženska. Vem, da je dolžnost vsakega državljanca, da v sedanjem resnem času pomaga v obrambi domovine bodisi z orožjem v roki na bojišču ali pa s samaritanskim delom v strežbi v bolnišnicah. Ravnotako je pa tudi v interesu domovine in države, da se naša žitna polja kolikor mogoče obdelajo. Da tistih, ki so na bojišču ni mogoče niti za par dni oprostiti, je razumljivo. Ali na tisoče je nas po bolnišnicah kmetov, ki omivamo posodo, pometamo, snažimo okna itd. torej opravljamo delo, ki bi ga začasno lahko opravljale tudi ženske in starejši otroci. Morda bi za take črnovojnike in ranjene in deloma že ozdravljene vojake poklicana oblast mogla dati dopust za čas setve. Če bi bilo to mogoče, bi se v interesu prebivalstva in države storilo veliko dobrega. — To pismo objavljamo, ker je ogrska vlada za onostransko polovico že ukrenila nekaj tekega in se, kakor se nam poroča, tudi naša vlada zelo resno bavi s tem vprašanjem.

Zopet eden od mrtvih vstal. Rok Močilnik, vrl član naše mladeniške organizacije iz Lokavice pri Pliberku, je bil na sever-

nem bojišču nevarno ranjen. Služil je pri 7. pešpolku. Tovariši so ga videli pasti, nakar so se morali umakniti. Vse je žalovalo za vzornim mladeničem. Po preteku več mesecev se je pa zglasil iz ruskega ujetništva. Svojim staršem poroča, da je bil nevarno ranjen v nogo. Onesvečenega ga je pobrala ruska saniteta. Pa tudi sicer je zelo nevarno zbolel. Imel je nad 40 stopinj vročice. Bolezen je pa srečno prestal in tudi rana na nogi je že zaceljena. Pravi, da se mu godi dobro.

Dva samoumora. Dne 25. februarja so pri Brglezovi vili v Šmartnu pri Celovcu našli na drevesu obešenega ključavničarskega pomočnika v Celovcu Antona Sadjo, rojenega leta 1896. na Bledu. — Dne 26. februarja so našli mrtvega na grobu svoje prve žene v Trnjevici pri Celovcu finančnega računskega revidenta Riharda Glauingerja. Pred nekaj dnevi se je oženil v drugič. Nesrečni mož, ki se je zastrupil, zapuščča sedem otrok.

Iz domače književnosti. Poroča se nam: Radi nepričakovanih ovir se začne razpošiljanje »Domače Knjižnice« okoli 10. marca.

Slovinci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

IZJAVA.

Izjavljam s tem, da za dolgove, katere moja žena Terezija Kramer napravija, jaz nisem plačnik.

Simon Kramer,

orodniški kovač in hišni posestnik št. 15 na Ricinji pri Velikovcu.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri D. M. na Jezeru v Prevaljah, r. z. z n. z.

ki se vrši

v nedeljo, dne 14. marca 1915, ob 3. uri popoldne v posojilniški pisarni pri Šteklju.

S P O R E D:

1. Čitannje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru
2. Čitanje revizijskega poročila za leto 1914.
3. Poročilo načelstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1914.
5. Volitev načelnika.
6. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
7. Slučajnosti.

Odbor.

Opomba: Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopano zadostno število deležev, se vrši pol ure pozneje občni zbor z istim dnevnim redom in na istem prostoru, ne glede na število članov.

G. Z. A. I. 739/14.

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Od c. kr. okrajnega sodišča v Celovcu odd. I. je bila na prošnjo dedičev po dne 21. avgusta 1914 umrlem Antonu Janežiču dovoljena prostovoljna sodnijska dražba na njegovo ime vpisanega posestva.

1. „Schönhof“ v Anabichl, vl. št. 21. zem. knj. Ehrental.

2. „Schönhofova njiva“, vl. št. 50. zem. knj. Marolla.

3. „Knauerjeva zemljišča“, vl. št. 86. zem. knj. Ehrental z različnimi k fundus instructus spadajočimi premičninami in se je z izvedbo dražbe poveril kot sodni komisar c. kr. notar dr. Franc baron pl. Martinez v Celovcu.

Ta tri posestva, ki so bila prej last bivšega nadštabnega zdravnika dr. Valentina Janežiča, ki leže čisto blizu Celovca ob električnem tramvaju in so povečini arondirana, bodo kumulativno dražena obenem s fundus instructusom.

Dražba se vrši v četrtek, dne 4. marca 1915, ob 10. uri dopoldne v notariatski pisarni zgoraj imenovanega sodnega komisarja, Celovec, Wienergasse št. 10, II. nadstr. Cenilni vrednosti odgovarjajoča izklicna cena teh treh posestev z fundus instructusom vred znaša 63.018 K 81 v, reci triinšestdesettisoč in osemnajst kron 81 vinarjev; ponudbe pod tem zneskom se ne sprejmejo; za popolnost fundus instructusa se ne jamči. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove pravice brez ozira na prodajno ceno pridržane.

Cenilni zapisnik in dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri zgoraj imenovanem sodnem komisarju in se pripominja, da polovica najvišjega ponudka, odštevši zneska per 5000 K v smislu dražbenih pogojev in tem priloženega obrazca dolžnega pisma sme ostati na dolgu, dočim se mora vplačati ena polovica najvišjega ponudka in nadaljnji znesek per 5000 K v smislu licitacijskih pogojev v tam določenih obrokih.

Vadij, ki se mora pred začetkom dražbe položiti v roke dražbenega komisarja, znaša 6300 K in je položiti v gotovini ali moratorija prostih vložnih knjižicah kake koroške hranilnice.

C. kr. okrajno sodišče Celovec,

oddelek I, dne 18. februarja 1915.

C. kr. notar kot sodni komisar.

G. Z. A. I. 739/14.

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Od c. kr. okrajnega sodišča v Celovcu odd. I. je bila na prošnjo dedičev po dne 21. avgusta 1914 umrlem Antonu Janežiču dovoljena prostovoljna sodnijska dražba na njegovo ime vpisanega posestva h. št. 4 v Pernhartovi ulici v Celovcu, vl. št. 38 zem. knj., Celovec IV. okraj, s sklepom od 9. februarja 1915, vl. št. E. Z. A. I. 739/14/45 in je bila njena izvedba poverjena c. kr. notarju dr. Francu baronu pl. Martinezu v Celovcu kot sodnemu komisarju.

Pritiklin ni nobenih.

Dražba se vrši v soboto, dne 6. marca 1915, ob 10. uri dopoldne v notariatski pisarni zgoraj imenovanega sod. komisarja Celovec, Wienergasse št. 10, II. nadstropje.

Izklicna cena, odgovarjajoča cenilni vrednosti, znaša 66.110 K 85 v, reci šestinšestdesettisoč enstodeset kron 85 vinarjev; ponudbe pod tem zneskom se ne sprejemajo, ker se to posestvo odda le za ali pa nad cenilno vrednostjo.

Na posestvo zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice pridržane brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeni pogoji kakor tudi cenilni zapisnik se lahko upogledajo pri imenovanem c. kr. sod. komisarju dr. Francu baronu pl. Martinezu in se pripominja, da sme polovica najvišjega ponudka odštevši znesek 5000 K v smislu dražbenih pogojev in tem priloženega obrazca zadolžnice ostati na dolgu, dočim je vplačati ena polovica najvišjega ponudka in nadaljnji znesek per 5000 K v smislu licitacijskih pogojev v njih določenih obrokih.

Vadij, ki se mora pred začetkom dražbe položiti v roke dražbenega komisarja, znaša 6.600 K in se mora položiti v gotovini ali v moratorija prostih vložnih knjižicah kake koroške hranilnice.

C. kr. okrajno sodišče Celovec,

odd. I, dne 18. februarja 1915.

C. kr. notar kot sodni komisar.

Knjigoveznica Družbe sv. Mohorja v Celovcu

Delo trpežno in okusno.

Vetrinjsko obmestje (Viktringerring) 26

Cene zmerne.

opremljena z najnovejšimi stroji z električnim nagonom

se priporoča za vsa v stroko spadajoča dela od preproste do najfinejše izpeljave.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.